

การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
THE IMPLEMENTATION OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM IN NAKHONCHISRI DISTRICT
UNDER NAKHONPATHOM PRIMARY EDUCATIONAL SEVICE AREA OFFICE 2

จिरาวรรณ พุทธคุณ

Chirawan Puttakhun

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

Email Chirawan @gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอ นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอ นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และสถานภาพสมรส

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจประกอบด้วยข้าราชการครูในอำเภอ นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 186 คน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล (4) การเขียนรายงานการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าตัวกลางเลขคณิต (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test

ผลการวิจัยพบว่า (1) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอ นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันประเมินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในอำเภอ นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกัน (3) ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันประเมินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในอำเภอ นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน (4) ครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันประเมินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในอำเภอ นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, การประเมินของครู

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the implementation of the student support system in Nakhonchaisri District under Nakhonpathom primary education service area office 2) to compare the level of opinions of teachers towards the implementation of the student support system in Nakhonchaisri District under Nakhonpathom primary education service area office 2, classified by education level, experience and marital status.

This research was a survey research. The population consisted of 186 people who were teachers in Nakhonchaisri District under Nakhonpathom primary education service area office 2. Methods of conducting research consist of 4 steps: (1) study research problems (2) research design (3) data collection and analysis data (4). write research paper. The statistics used for data analysis were: Percentage, Mean, Standard Deviation and hypothesis testing by Independent t-test.

Major Finding: (1) the opinions of teachers towards the implementation of the student support system in Nakhonchaisri District under Nakhonpathom primary education service area office 2 was in a high level. (2) the opinions of different education level teacher towards the implementation of the student support system in Nakhonchaisri District under Nakhonpathom primary education service area office 2 were different. (3) the opinions of different experience teachers the implementation of the student support system in Nakhonchaisri District under Nakhonpathom primary education service area office were not the different. (4) the opinions of different marital status teachers towards the implementation of the student support system in Nakhonchaisri District under Nakhonpathom primary education service area office 2 were not the different.

Keywords: The implementation of the student support system, Opinions of teachers

บทนำ

ปัจจุบันเด็กและเยาวชนจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมในสังคมที่ไม่สร้างสรรค์ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีต่าง ๆ นอกจากส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้วในเชิงลบก็มีเช่นกัน ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจ การระบาดของสารเสพติด การแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นภาพความสำเร็จในการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ ผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา และต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนโดยเฉพาะครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เจริญเติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2556: 1)

ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน

แก้ไขปัญหาและคุ้มครองสิทธิเด็กโดย การมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐาน ในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความร่วมมือระหว่าง ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็น กระบวนการดำเนินงานที่มีแบบแผน ขั้นตอนชัดเจน ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ปัญหาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยกำหนดให้เป็นระบบที่มุ่งวาง พื้นฐานและแนวทางการดำเนินการ ให้ปรับเปลี่ยนบทบาท เจตคติของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาให้มุ่งสู่ความรับผิดชอบต่อในการดูแลพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม สร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนมีครูดูแลทุกข้อสงสัยอย่างใกล้ชิด และ ต่อเนื่อง ร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน รวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือกันเฝ้าระวัง ดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนบุตรหลาน มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 ก: 8)

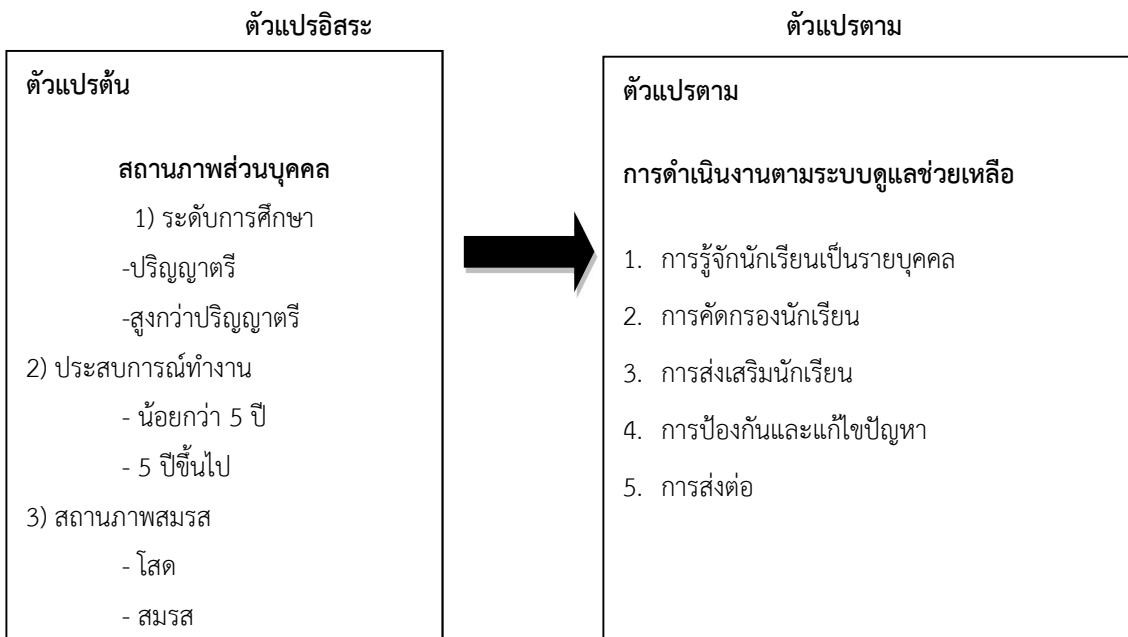
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอนมาอย่างต่อเนื่อง พบว่า มีสภาพปัญหาสอดคล้องและเหมือนกันกับปัญหาระดับชาติดังกล่าวข้างต้น อาทิเช่น นักเรียนขาดโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เด็กหลุดจากระบบการศึกษา ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา นักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ นักเรียนต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะชีวิต ฯลฯ หากไม่มีระบบการดำเนินงานที่จะส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขที่เหมาะสมแล้วจะส่งผลที่ไม่พึงปรารถนาต่อตัวนักเรียนและสังคมโดยรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงพยายามดำเนินการบริหารจัดการเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนองนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนา เพื่อให้ได้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของชุมชน โดยได้นำกระบวนการ วิธีการ และเครื่องมือของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพแตกต่างจากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ประสบปัญหา คือ การบริหารจัดการที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังไม่มีรูปแบบการบริหารอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จึงพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 THACHIN Model ขึ้นมา แล้วนำไปสร้างเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ด้วยรูปแบบการบริหาร THACHIN Model ให้เขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล อันจะส่งผลให้นักเรียนได้รับการดูแลความปลอดภัย นักเรียนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพและป้องกันการหลุดออกจากระบบ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันและเด็กพิการ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาและสร้างคุณภาพนักเรียนสู่สังคมอย่างยั่งยืน อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคมสืบไป

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอนคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมพัฒนาการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อว่าสามารถดำเนินงานได้ในระดับใดระดับการศึกษา และ สถานภาพสมรสของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความแตกต่างกันหรือไม่ ผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาคาดว่าจะเป็นข้อมูลในการวางแผน เพื่อพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มีมาตรฐานสู่การปฏิบัติที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และสถานภาพสมรส

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาของการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้แนวคิดของคู่มือและแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2, 2564: 6) ซึ่งมีองค์ประกอบในการดำเนินงาน 5 ด้าน คือ (1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) ด้านการคัดกรองนักเรียน (3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ(5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 จำนวน 360 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 186 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี่ และมอร์แกน แล้วดำเนินการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ประชากรในแต่ละโรงเรียนเป็นฐานในการคิดสัดส่วน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น คือสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกออกเป็น

- 1) ระดับการศึกษา ประกอบด้วย (1) ปริญญาตรี (2) สูงกว่าปริญญาตรี
- 2) ประสบการณ์ทำงาน ประกอบด้วย (1) น้อยกว่า 5 ปี (2) 5 ปีขึ้นไป
- 3) สถานภาพสมรส ประกอบด้วย (1) โสด (2) สมรส

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เป็นรายด้าน จำนวน 5 ด้าน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2, 2564: 6) ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการ คัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน รวมทั้งหมด 50 ข้อ

5. สถิติที่ใช้การวิจัย

5.1 สถิติในการพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

5.1.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objectives Congruence: IOC)

5.1.2 สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

5.3. สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระดับความคิดเห็นของครูที่มีการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามากที่สุด ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ

1. ระดับความคิดเห็นของครูที่มีภาระงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวม มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ จากระดับน้อย ไปสู่ระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้

1.1) ด้านการส่งต่อนักเรียน

ผู้บริหารและครูควรมีแบบแผนในการปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งการส่งต่อภายในและภายนอกโรงเรียนควรดำเนินการสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครอง ให้เข้าใจเหตุผลของการส่งต่อนักเรียน โดยมีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการส่งต่อนักเรียนกับหน่วยงานที่รับช่วงต่อโดยที่โรงเรียนมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ขณะที่นักเรียนอยู่ในการดูแลช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ

1.2) ด้านการรู้จักนักเรียน

โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้คุณครูใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่ถูกต้องชัดเจน ส่งเสริมให้นักเรียนสำรวจตนเองและรู้จักตนเองดีขึ้นและให้โรงเรียนจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และระดมความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งสร้างเครือข่ายในการเยี่ยมบ้านนักเรียนร่วมกับผู้ปกครองเพื่อแก้ปัญหาในการดำเนินการ

1.3) ด้านการคัดกรองนักเรียน

โรงเรียนควรมีการจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลให้เพียงพอที่จะใช้คัดกรองนักเรียนได้อย่างถูกต้อง อาทิ การวิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน และแบบสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อให้ได้การคัดกรองนักเรียนโดยเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน ทั้งนี้โรงเรียนควรชี้แจง เสนอแนะ และร่วมกันวางแผนกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา โดยจัดเก็บข้อมูลนักเรียนไว้เป็นความลับ

1.4) ด้านการส่งเสริมนักเรียน

โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนในกลุ่มเสี่ยงให้เป็นกลุ่มปกติอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างต่อเนื่อง โดยที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบของกิจกรรมตามความสนใจ และเหมาะสมกับช่วงวัย

1.5) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน

โรงเรียนควรวิเคราะห์สาเหตุปัญหาของนักเรียนที่มีพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา และดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะในการให้คำปรึกษาตามหลักจิตวิทยาและให้โรงเรียน มีการจัดวางระบบในการช่วยแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างทั่วถึงโดยมีการประสานงานอย่างเป็นระบบกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน

2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1) ควรมีการศึกษาการส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

2) ควรมีการศึกษาข้อดีและข้อจำกัดในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. 2546. คู่มือผู้ปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2556). คู่มือครูที่ปรึกษาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: ยูเรนัสอิมเมจกรุ๊ป.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปี 2562. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

กัลยา พรหมรัตน์. (2559). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).

เกียรติศักดิ์ ช่างเรือน. (2559). การศึกษาบทบาทการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดสระแก้วปราจีนบุรีและฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).

คมกฤษ ทองนพคุณ. (2556). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเมืองมัธยมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา) กรมวิชาการ. (2549).
คู่มือครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ขวัญเนตร มูลทองจาด (2564,70). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. (การค้นคว้า
 อีสารปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- จิตาภา มาประดิษฐ์. (2560). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต1.(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 ธนบุรี).
- จตุกรณ์ นิสสัย. (2558). การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา)
- ณัฐจิรา ใจสุทธิ. (2559). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านตรอก
 นอง(ประทีปวาริราษฎร์วิทยา)สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์
 การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยชลบุรี).
- เทิดศักดิ์ ยะยอง. (2562). การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของอำเภอบ้านดอยคำอำเภอยอด จังหวัด
 เชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพของเดมมิง. (การค้นคว้าอีสารครุศาสตรมหาบัณฑิต,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)
- ธนิดา ศุภรสุนด์. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) (สาร
 นิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- นฤบล กองทรัพย์. (2556). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
 ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัย).
- นุชรีรี่ ผึ้งคุ้ม. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัด
 จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564 :58). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. (การค้นคว้าอีสารครุศาสตรมหาบัณฑิต,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- เนตรนภา คำหนองหัว. (2560). การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- บุปผาชาติ เข็มวิชัย. (2558). การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ต้อม
 อำเภอมวกชัย จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- เบญจรงค์ เทียงศรีเกลี้ยง. (2564). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน
 มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต2
 กรุงเทพมหานคร. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(2), 139-152.
- ปรมาภรณ์ สนธิ. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม).
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).

- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. 2557. **การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.พรพัฒน์ ภัคดีโพธิ์.
- (2558). **การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา).
- พรเพ็ญ จิระณัฐวีรกุล, "การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย," วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 10 (ฉบับที่ 1 มกราคม -มิถุนายน 2562), 326.
- พิชามณูช ม่วงแก้ว.(2560).**การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- เพลินพิศ สิงห์คำ. (2560). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต28**. (วิทยานิพนธ์ปริญญา, ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย).
- รัชพล เทียงดี. (2563). **การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์. (2559). **ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1**. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา)
- วรมน วิตะเสวีระ. (2557). **กลยุทธ์การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต41**.(วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).
- วราวุฒิ เหล่าจินดา. (2559). **“สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32”** (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- ศิริ โชคสกุล. (2559). **“การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์ 9 จังหวัดสมุทรปราการ”** (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ศิวา ขุนชำนาญ. (2564). **“การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1”**. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- สริน อมรสันต์สุขศรี,**ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต10**, "วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 10 (ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2562), 593.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 (2564). “คู่มือและแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เอกสารลำดับที่ 3/2564” นครปฐม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 (2566). “แบบรายงานการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2” นครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2547). การบริหารเขตพื้นที่การศึกษา : เพื่อคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) และแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2565) กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา. 2559. เอกสารประกอบการปฏิบัติงานโครงการลด ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สุจิตรา ช่างโชติ. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ระยอง ปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารการศึกษพิเศษ. (งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุทัศน์ เอี่ยมแสง. (2558). รายงานผลการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่จูดอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่.เชียงใหม่:สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5.
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). “การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี” (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม).หน่วยศึกษานิเทศก์, (2559).
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, คู่มือแนวทางการสร้างระบบดูแลสุขภาวะทางใจของนักเรียนและครู. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรทัย มังคลาด. (2557). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 อำเภอจุน จังหวัดพะเยา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- Douglas Cheney, *Transition of Secondary Student with Emotional or Behavioral Disorders*, [Online]. accessed August 3, 2023 available from <http://www.ncbi.nlm.gov/pmc/articles>

Donita Louise Johnson, “**Significant Factors Influencing an Effective School Counseling Program**”,
Philosophy dissertation of Walden University. [Online]. Accessed August 3 ,2023, available from
<http://www.lib.umi.com>

J. Gunderson, Family group conference: **An innovative approach to truancy in schools. A case study**,
[Online]. accessed August 3, 2023, available
from <https://digitallibrary.usc.edu/CS.aspx?VP3=CMS3&VF=Home>